

Tomra Maskin AS

Forslag til planprogram-rev.

Detaljregulering for Furnes Masseuttak

18.05.2022

Innhold

1. MÅL OG RAMMER.....	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Målsetning	3
1.3 Problemstillinger	3
1.4 Planområdet	4
2. ALTERNATIVER	7
3. UTREDNINGSTEMAER.....	7
3.1 Tema	7
3.1.1 Naturmangfold	8
3.1.2 Landskap	8
3.1.3 Kulturmiljø	8
3.1.4 Friluftsliv.....	8
3.1.5 Forurensing.....	8
3.1.6 Klimagassutslipp	9
3.1.7 Vannmiljø	9
3.1.8 Økosystemtjenester	9
3.1.9 Verdien mineralressursen har for Tomra Maskin AS og for samfunnet... 9	
3.2 Behandling av alternativer	9
3.3 ROS.....	10
4. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING	10
4.1 Prosess og frister.....	10
5. HØRINGSUTTALELSENE I SAKEN	11
5.1 Statsforvalteren	11
5.2 Møre og Romsdal fylkeskommune	13

5.3	NVE	14
5.4	Direktoratet for mineralforvaltning.....	15
5.5	Salmar Farming AS	18

1. MÅL OG RAMMER

1.1 Bakgrunn

Tomra Maskin AS startet i 1995 uttak av byggeråstoffer i området ved Furnes fergekai etter en tillatelse gitt av Vestnes bygningsråd. Varsel om oppstart av planarbeidet og høring av planprogrammet ble gjennomført i 2007, og planprogrammet ble godkjent av kommunestyret samme år. Planarbeidet stoppet opp.

1.juli 2014 ble det gitt innspill ved rullering av kommuneplanens arealdel, og et areal ble satt av til råstoffutvinning i kommuneplanen. I 2019 ble planarbeidet tatt opp igjen på grunnlag av det vedtatte planprogrammet.

Det har gått en tid siden 2007. For å sikre at saken er godt opplyst, legger en til rette for medvirkning ved å varsle oppstart av planarbeidet på nytt, samtidig som det er utarbeidet et nytt forslag til planprogram.

I henhold til plan- og bygningslovens § 4-1 skal reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn, utredes nærmere. Planarbeidet innledes med utarbeidelsen av et planprogram for å avklare rammebetingelsene for planforslaget i henhold til forskrift om konsekvensutredning.

Formålet med planprogrammet er at hensynet til miljø, naturressurser og samfunn skal bli tatt i betraktning under forberedelsen av planen og tiltak. Planprogrammet skal vise hvordan planprosessen skal gjennomføres, slik at man oppnår medvirkning og forutsigbarhet tidlig i planprosessen. Konsekvensene måles i forhold til "0-alternativet" som er dagens situasjon.

1.2 Målsetning

Det er i dag et brudd for uttak av byggeråstoffer i området. Planen skal sikre råstofftilgang for videre drift i området.

Selve uttaket ligger på eiendommen gnr. bnr. 51/1. Krysset for adkomst til vei berører eiendommen gnr. bnr. 51/455.

1.3 Problemstillinger

Planen innebærer en formalisering av dagens drift, som har påvirket en viktig naturtype Rik edellauvskog. Planene vil medføre ytterligere inngrep i dette området.

Utslipp av støv, støy og faststoff i avrenning må holdes innenfor de grenser som er gitt av forurensningsforskriftens kapittel 30. Det må dokumenteres gjennom bedriftens internkontrollsystem at krav ikke brytes.

Det er registrert et automatisk fredet kulturminne i området. Dette vil ikke bli berørt av planene.

Planprogrammet som ble vedtatt i 2007, omfattet et vesentlig større område. Flere problemstillinger har nå mistet sin aktualitet.

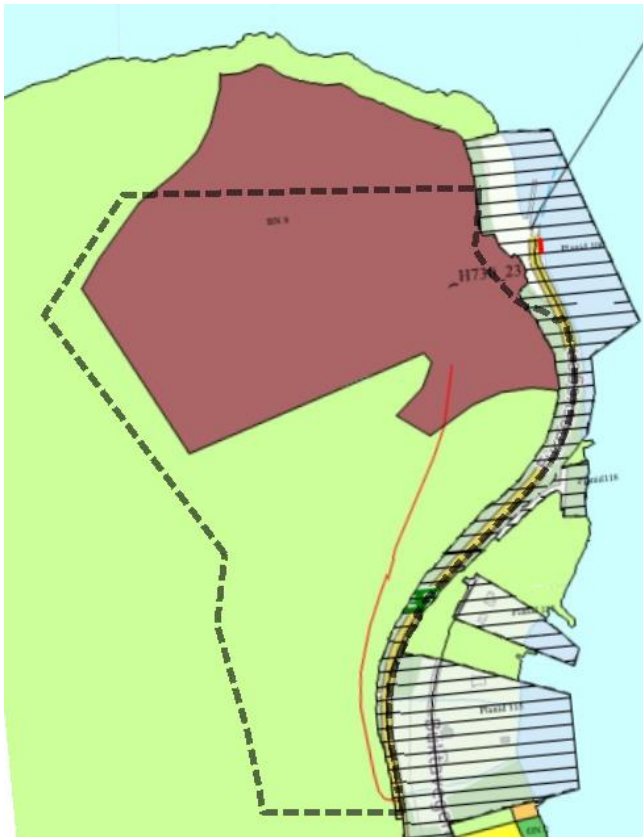
1.4 Planområdet

Området ligger vest for Furnes fergekai. Fergekaien er en del av sambandet Molde – Vestnes på E39. Planområdet er avgrenset med svart stiplet linje, og er på 363.9 daa. Følgende figur viser et oversiktskart.

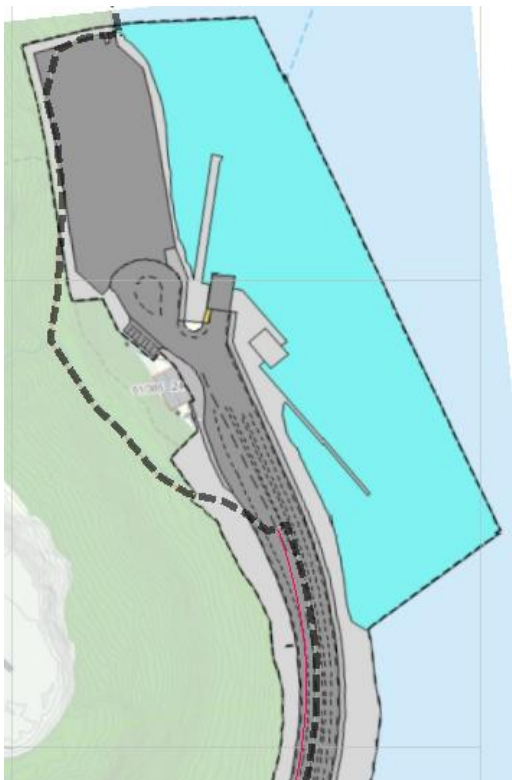
Figur 1 Oversiktskart - Plangrensen vist med svart stiplet linje

Følgende figur viser et utsnitt av kommuneplanen. Området er i kommuneplanen avsatt til råstoffutvinning (brunt) og LNF (grønt). Det er med rødt vist en veiforbindelse mellom bruddet og E39. Reguleringsplanens grense er vist med svart stiplet linje.

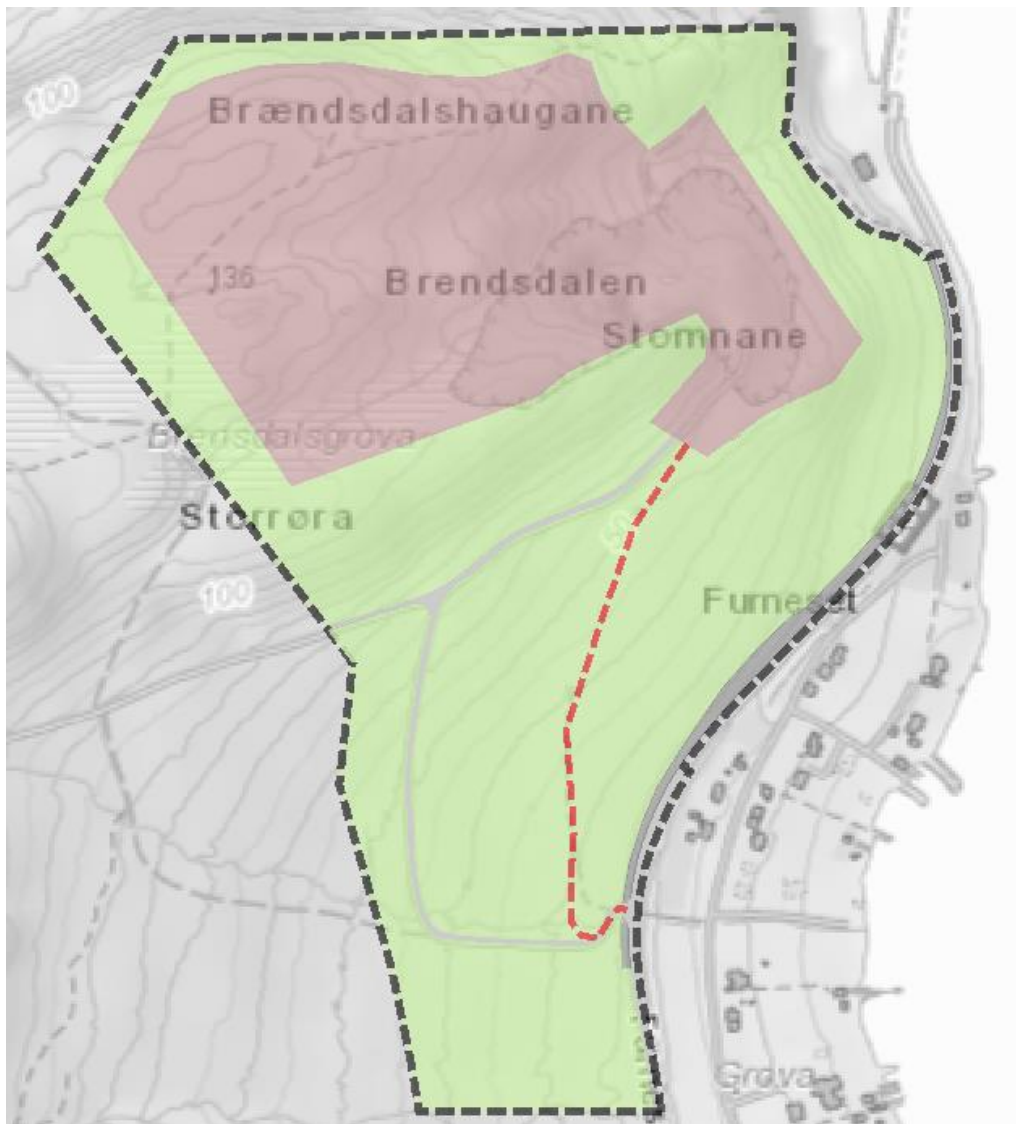
Figur 2 Kommuneplassen

Tilgrensende reguleringsplan i øst er Furneset fergekai. Planen er vist i følgende figur.

Figur 3 Furneset fergekai

Området som søkes regulert til råstoffutvinning, er vist med fiolett i følgende figur. Arealet er 151.7daa. Avkjørselen er planlagt å følge en gammel veg markert med rød stiple linje.

Figur 4 Plangrensen vist med svart stiple linje, arealet søkt regulert til råstoffutvinning er vist med rosa

Utvinningsrett er ervervet ved avtale med eier av gnr. bnr. 51/1.

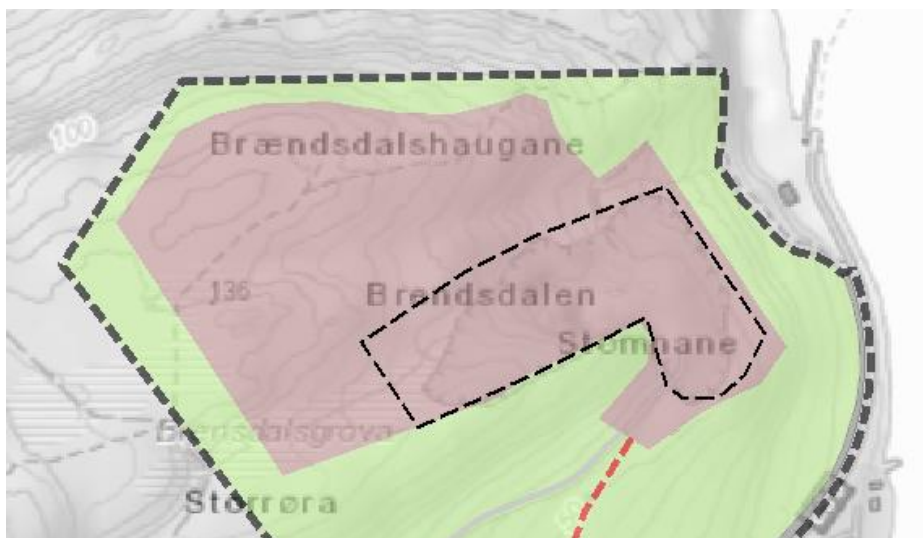
Reguleringsplanen berører denne eiendommen samt gnr. bnr. 51/455 knyttet til E139.

2. ALTERNATIVER

Drift i området startet i 1995 etter en tillatelse gitt av planutvalget, tidligere Vestnes bygningsråd.

Det ble i 1996 gitt dispensasjon fra daværende kommuneplan sin arealdel til etablering av et avgrenset fyllingsområde for overskuddsmasser. Uttaks- og fyllingsområdet er sammenhengende og omtales som dispensasjonsområdet.

I følgende figur er dispensasjonsområdet, avgrenset med tynn svart stiplet linje. 0-alternativet er videreføring av driften innen dispensasjonsområdet.

Figur 5 Dispensasjonsområdet

Det er drift i området. En utvidelse er styrt av topografien med mulighetene for å skjerme for innsyn.

Det er ikke planlagt utarbeidet alternativer. Driftsplanen har en etappeinndeling.

3. UTREDNINGSTEMAER

Det er de problemstillinger og temaer som er beslutningsrelevante når det gjelder å avgjøre om planområdet er egnet for tiltaket, som skal utredes nærmere før behandlingen av planforslaget.

3.1 Tema

Det tas utgangspunkt i Miljødirektoratets veileder som viser den anerkjente metoden for konsekvensutredninger knyttet til klima og miljø. Metoden omfatter disse miljøtemaene:

Naturmangfold, landskap, kulturmiljø, friluftsliv, forurensning, klimautslipp, vannmiljø og økosystemtjenester.

I tillegg vil verdien mineraluttaket representerer for Tomra Maskin AS og for samfunnet være et tema.

3.1.1 Naturmangfold

Planen påvirker naturtypen rik edellauvskog, karakterisert som viktig i naturbase. Planen skal gjøre greie for naturtypens verdier i dag og hva som vil gå tapt. Avbøtende tiltak skal vurderes.

Der er registrert et større leveområde for orrfugl i området. Det skal undersøkes om det er spillplasser som blir berørt av tiltaket, og i tilfellet hvordan en skal ta hensyn til dette.

Det skal undersøkes om dert er hekkeplasser for rovfugl i influensområdet til planområdet.

Ellers skal naturvernlovens § 7, med de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn.

3.1.2 Landskap

Masseuttak gir sår i terrenget, og kan lett vises godt i terrenget. Landskapet og landskapstypen skal beskrives. Nær og fjernvirkningen skal beskrives og illustreres med bilder og modeller. Spesielt er det viktig å få frem fjernvirkningen fra sjøen.

3.1.3 Kulturmiljø

Det er stilt krav om arkeologiske registreringer i henhold til kulturminneloven §§ 9 og 10.

Planen vil måtte tilpasses de resultater disse gir.

3.1.4 Friluftsliv

Planområdet ligger i nærheten av det lokalt viktige friluftsområdet Lervågfjellet-Åsnakken. Tiltaket påvirker ikke området slik det er avgrenset, men adkomst til området og opplevingsverdiene for de som er på sjøen.

Det skal redegjøres for friluftinteressene i influensområdet til masseuttaket, vurderes om disse blir påvirket, og om avbøtende tiltak må gjennomføres.

Det skal redegjøres for tiltakets påvirkning av 100 metersbelte langs sjø.

3.1.5 Forurensing

Støy, luftforurensning og vannforurensning er aktuelle tema.

Det skal vurderes om støyfølsomme bygninger vil få støy over anbefalte grenser i T-1442/21.

3.1.6 Klimagassutslipp

Det er et myrareal i området. Klimautslipp knyttet til inngrep i dette skal vurderes.

Det er drift i området, utslipp er knyttet til boring, sprengning, lasting og transport.

3.1.7 Vannmiljø

Planarbeidet skal utrede om tiltaket vil kunne påvirke miljømålene i vassdraget. I tilfellet skal det gjøres en vurdering etter vannforskriften § 12.

Kantvegetasjon langs elven/bekken som går gjennom området vil bli søkt opprettholdt, og bredden fastsatt i plankartet sikret i reguleringsbestemmelsene.

3.1.8 Økosystemtjenester

Økosystemtjenester er goder og tjenester vi får fra naturen. De bidrar til menneskers velferd, direkte og indirekte. Begrepet omfatter både fysiske goder og ikke-fysiske tjenester vi får fra naturen. Det skal vurderes hvilke økosystemtjenester som påvirkes.

3.1.9 Verdien mineralressursen har for Tomra Maskin AS og for samfunnet.

En belyser her verdien mineralressursen representerer for bedriften og samfunnet.

3.2 Behandling av alternativer

Forekomstens beliggenhet er gitt. Dette begrenser antall alternativer. Tidligere drift i området har gitt føringer som det er hensiktsmessig å videreføre.

Det er ikke planlagt å utrede alternativer. Det foreligger en driftsplan som er vurdert teknisk av Direktoratet for mineralforvaltning. Uttaket er inndelt i etapper.

0-alternativet vil være en mindre utvidelse innen dispensasjonsområdet, som derved ikke utnytter det potensialet som kommuneplanen og utvinningsretten åpner for. Opprettholdes forventet produksjon, vil driften opphøre om ca. fem år.

3.3 ROS

Det skal gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse. Områder med fare, risiko eller sårbarhet skal avmerkes på plankartet som hensynssoner. Det skal vurderes hvordan hensynet til et klima i endring kan sikres.

4. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

4.1 Prosess og frister

Planarbeidet utføres av Tomra Maskin AS i samarbeid med Dr. ing. Erik Stabell Ludvigsen, Consilium AS. Annen fagkompetanse vil bli tatt inn etter behov.

Direktoratet for mineralforvaltning anser planstatus for området å være avklart med hensyn til driftskonsesjon, i det det legges til grunn at det aktuelle området er avsatt til råstoffutvinning i kommunens arealplan. Som følge av dette fikk bedriften et krav om å sende inn en driftsplan senest innen 8. oktober 2021. Driftsplanen er sendt på høring. En revidert versjon er tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Ved behov vil det bli arrangert et informasjonsmøte som redegjør for den planlagte driften.

Følgende tabell gir forventet utvikling av planarbeidet.

PLANFASE	AKTIVITETER	DATO / PERIODE
Oppstartsfase	• Avklare rammer og utfordringer	Januar 2022
	• Utarbeide forslag til planprogram	Februar 2022
	• Vedtak i planutvalget om utlegging av forslag til planprogram til offentlig ettersyn	Mars 2022
	• Kunngjøring av oppstart av planarbeid og utlegging av planprogram til offentlig ettersyn	Mars 2022
	• Offentlig ettersyn av forslag til planprogram	Mars_April 2022
	• Oppsummering av innspill og utarbeidelse av endelig planprogram	Mai 2019
	• Vedtak i planutvalget av endelig planprogram og kunngjøring	Mai 2022
Utredningsfase	• Planutvikling og utredningsarbeid	Mai, juni aug, 2022

	<ul style="list-style-type: none"> • Driftsplan - Informasjonsmøte 	Mai 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeidelse av konsekvensutredning og forslag til reguleringsplan. 	Sept. 2022
1.gangs behandling	<ul style="list-style-type: none"> • Vedtak i plsnutvalget om utlegging av planforslaget til offentlig ettersyn 	Sept. 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Høring til 1. gangs offentlig ettersyn 	Sept. Okt. 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Vedtak i planutvalget 	November 2022
Sluttbehandling	<ul style="list-style-type: none"> • Vedtak av reguleringsplan i kommunestyret 	November 2022

5. HØRINGSUTTALELSENE I SAKEN

5.1 Statsforvalteren

Statsforvalteren har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Planprogram og KU

Forslag til planprogram ligg ved oppstartsvarelet. Føremålet med planprogram er å styrke den innleiande fasa av planarbeidet. Det skal leggest til rette for ein brei og open diskusjon om kva premisser som er skal vere styrande for planarbeidet. Å klargjere behovet for utgreiingar er ein sentral del av arbeidet med planprogrammet.

Vi ser at det i planprogrammet er tatt utgangspunkt i det som er kalla ikkje prissette konsekvensar i vegvesenets handbok for konsekvensanalysar, ved vurdering av aktuelle problemstillingar.

Rettleiaren for konsekvensutgreiing som er å finne på Miljødirektoratet sine heimesider viser den anerkjente metoden for konsekvensutgreiing knytt til klima og miljøtema. Det er Miljødirektoratet sin rettleiar som skal nyttast, ikkje vegvesenets handbok for konsekvensanalysar. Vi ber om at dette blir følgt opp i planarbeidet.

Rettleiaren forklarar korleis forskrift om konsekvensutgreiing skal følgast opp, og presenterer ein ny metode for å utgreie miljøkonsekvensar. Metoden omfattar desse miljøtema: Naturmangfald, landskap, kulturmiljø, friluftsliv, forureining, klimagassutslepp, vassmiljø og økosystemtenester.

Natur- og miljøvern

Naturmangfald

Planen inneberer ei formalisering av dagens drift, som har påverka naturtypen rik edellauvskog, kategorisert som viktig i naturbase. Planen må gjere greie for naturtypens verdiar i dag og kva som vil gå tapt. Planen vil medføre ytterlegare inngrep i dette området. Avbøtande tiltak må vurderast.

I *Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging 2019-2023* er det ei forventning frå Regjeringa at kommunane i arealplanlegginga: «(...) identifiserer og tar omsyn til viktig naturmangfald, friluftsområde, overordna grønstruktur, kulturhistoriske verdiar, kulturmiljø og landskap i planlegginga». Arealplanlegging er eit viktig verktøy for å ivareta leveområda til artane.

Det er registrert eit større leveområde for orrfugl i nærleiken. Vi er ikkje kjent med at det er spel plassar for desse skogsfugl i nærområdet men dette bør undersøkast nærare. Planen må i så fall ta omsyn til dette. Informasjon om spel plassar kan finnast hjå lokal viltmyndigheit, det ornitologiske miljøet, grunneigarar eller andre lokalkjente.

Det må også undersøkast om det er hekkeplass for rovfugl i influensområdet til planområdet. Influensområdet kan vere opp mot 1 km frå planområdet, avhengig av art.

Vi minner om naturmangfoldlova § 7, som stadfester at dei miljørettslege prinsippa i §§ 8-12 skal leggst til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde. Det må difor gå klart fram av planomtalen og saksutgreiinga til kommunen korleis desse prinsippa er tatt omsyn til og vektlagt i vurderinga av saka. Vi viser til rettleiaren «*T-1554 B Naturmangfoldloven kapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk*» frå Klima og miljødepartementet.

Friluftsliv

Planområdet ligg i nærleiken av eit større lokalt viktig friluftsområde Lervågfjellet-Åsnakken. Området omfattar skogsmarker og myrterreng nord for Vestnes sentrum. I tillegg ligg planområdet innafor 100 metersbeltet langs sjø, og som ein del av skogkledd li mot sjøen er ein del av opplevingsverdiene for dei som er på sjøen. Planarbeidet må gjere greie for friluftslivsinteressene i influensområdet til masseuttaket, og gjere ei vurdering om desse interessene blir påverka. Om tilkomstvegen blir nytta av folk som tilkomst til friluftsområda må det opplysast om.

Landskap

Masseuttak gir sår i terrenget og visast godt i landskapet. Plana må vise ved illustrasjonar korleis planlagt tiltak vil innverke på landskapet, då særleg som fjernverknad frå sjøsida.

Vassdrag

Gjennom arealplanlegging kan kommunen bidra til å ivareta eit godt miljø i vatn og vassdrag, innsjøar, fjordar og sjøområde. Vassmiljø omfattar økologiske og kjemiske høve i ein vassførekomst. Det er eit nasjonalt mål at økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemteneste. Forureining skal ikkje skade helse og miljø.

Kommunen skal i utgangspunktet ikkje planlegge noko som gjer at miljømåla ikkje nås, eller at tilstanden blir forverra. Løyve til tiltak som kjem i konflikt med miljømål må vurderast etter vassforskrifta § 12. Planarbeidet må såleis greie ut om tiltaket vil kunne påverke miljømåla i vassdrag. Om dette er tilfelle skal det gjerast ei vurdering etter vassforskrifta § 12.

Langs vassdrag med årsikker vassføring skal det oppretthaldast kantvegetasjon, jamfør vassressurslova § 11. Breidde på kantsona må fastsettast i plankartet og sikrast med tilhøyrande føresegner.

Samfunnstryggleik og klimatilpassing

Vi ser det skal gjennomførast ein risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse) for planområdet, jf. plan- og bygningslova § 4-3. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarheitsforhold som har betydning for om arealet er eigna til utbyggingsføremål, og eventuelle endringar i slike forhold som følgje av planlagt utbygging. DSB har utarbeidd ein rettleiar «*Samfunnstryggleik i kommunen si arealplanlegging*». Denne tilrår mellom anna at kommunen stiller kvalitetskrav til ROS-analysen.

Område med fare, risiko eller sårbarheit skal merkast av i kartet som omsynssone, jf. plan- og bygningslova § 12-6. Ved siste plannivå er det ikkje mogleg å skyve nærare avklaring av reell fare til byggesak. Kravet til ROS-analyse i pbl. § 4-3 vil då ikkje vere oppfylt

Vi gjer merksam på «Statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing». Denne seier mellom anna at ved planlegging av nye område for utbygging, fortetting eller transformasjon, skal det vurderast korleis omsynet til eit klima i endring kan sikrast. «[Klimaprofil Møre og Romsdal](#)» gjev eit kunnskapsgrunnlag for klimatilpassing i fylket. Det er viktig at ROS-analysen inkluderer ei vurdering av kva effektar klimaendringar vil gje, om planområdet er utsett for klimaendringar, og vurdere konsekvensane klimaendring vil ha for planområdet og planlagde tiltak. Miljødirektoratet har laga ein [retteleiar](#) til korleis planar kan ta omsyn til klimaendringar.

....

Klima

Det er noko myrareal i området. Myrer er viktige leveområde for ei rekkje artar, lagrar klimagassar og bidreg til å dempe flaum. Ut frå omsynet til å redusere klimagassutslepp er det ønskeleg å unngå å bygge ut på areal med store karbonlager, jamfør Statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing». Vi rår til at dette blir vurder nærare som del av planarbeidet.

På Miljødirektoratet sin nettstad kan ein rekne klimagassutslepp for endra arealbruk: <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner/beregne-effekt-av-ulikeyklimatiltak/>. Ein må vere merksam på at denne modellen ikkje tek omsyn til djupna til myra.

Forureining og støy

Det må gjerast greie for om støyfølsame bygningar vil få støy over anbefalte grenseverdiar i T-1442/21. Om dette er tilfelle må det gjennomførast støyfagleg utgreiing som sikrar avbøtande tiltak.

Merknadene er innarbeidet i planprogrammet.

5.2 Møre og Romsdal fylkeskommune

Vi stiller spørsmål ved kvifor utgreiingane er avgrensa til ikkje prissette konsekvensar. Plan og bygningslova § 4-2 stiller krav om at verknadar for "miljø og samfunn" skal gjerast greie for, og opnar ikkje for noko avgrensing av dette. Vi viser i den samanheng også til § 21 i KU-forskrifta, som gir ei ikkje utfyllande liste over faktorar som må vurderast. Ut frå dette etterlyser vi mellom anna at planprogrammet omtaler, eventuelt tingar utgreiingar knytt til støy og støv, transport og utslepp frå transport, landbruk, samfunnsøkonomi m.m.

Vi saknar også omtale av eventuelt opphør av drift og verknader knytt til etterbruk.

Tingingane i planprogrammet er kortfatta. Det er ingen tilvising til aktuelle kunnskapskjelder, og i liten grad til metodikk. Dette gir stort tolkingsrom, og det blir

vanskeleg å vurdere om utgreiingsplikta er oppfylt i etterkant. Vi viser til §§ 20 og 22 i KU-forskrifta.

Ut frå dette rår vi frå at planprogrammet blir vedtatt slik det er utforma.

KONKLUSJON

Vi har ikkje avgjerande merknader til at reguleringsprosess blir sett i gang, men rår sterkt til at planomtalen blir supplert og endra før vedtak, jamfør merknadar ovanfor.

Vi stiller krav om arkeologiske registreringar i medhald av kulturminnelova §§ 9 og 10.

Fylkeskommunen har innspill til planprogrammet, som også omfattes av innspillene fra Statsforvalteren. Videre er det planfaglige innspill til kulturminne. Planprogrammet er omarbeidet. Arkeologiske registreringer er bestilt.

5.3 NVE

NVEs konkrete innspill

Vassdragsmiljø

I planområdet er det noe myr og bekker. Konsekvenser for eventuelle allmenne interesser i vassdrag og grunnvann må vurderes og avklares i planarbeidet.

Ifølge vannressursloven (vrl.) § 11 skal det langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring opprettholdes et avgrensa naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir leveplass for planter og dyr. Bredden på vegetasjonsbeltet kan fastsettes i reguleringsplanen. Arealbrukskategorien «Bruk og vern av sjø og vassdrag», jf. pbl. § 12-5 nr. 6, bør benyttes til å merke vannstrengen med for eksempel underkategorien «Natur og friluftsliv».

Dersom planen medfører inngrep i vassdraget må det i planbeskrivelsen gjøres rede for om det er knyttet allmenne interesser til elva, og eventuelt hvordan inngrepet påvirker de allmenne interessene. Dersom allmenne interesser ikke blir berørt kan inngrepet avgjøres av kommunen alene. Som eksempel på allmenne interesser kan nevnes fiskens frie gang, allmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfold, vitenskapelig interesse, kultur og landskapshensyn, jordvern, hensyn til flom/isgang og skred mv.

NVE kan fastsette at tiltak som er tillatt i reguleringsplan ikke trenger særskilt tillatelse etter vannressursloven, jf. vrl. § 20 om samordning av tillatelser. En koordinert behandling forutsetter at planen gir en god beskrivelse av tiltaka og at konsekvensene for allmenne interesser er vurdert.

Det bør komme frem av planprogrammet hvilke vurderinger som skal gjøres med hensyn til vassdragsmiljøet.

NVE omtaler forhold som også Statsforvalteren har tatt opp. Disse er innarbeidet i planprogrammet.

5.4 Direktoratet for mineralforvaltning

Fråsegn frå DMF

Uttak av mineralressursar utgjer i mange tilhøve omfattande inngrep. Regulering bidreg til å sikre openheit, føreseielegheit og medverknad for alle interesser og myndigheiter, der det blir lagt vekt på langsiktige løysningar, og utgreiing av konsekvensar for miljø og samfunn i tråd med formålsføreseigna § 1-1 i plan- og bygningslova. Gjennom reguleringa blir det lagt føreseielege rammer for den framtidige råstoffutvinninga. Vår generelle tilråding er difor at denne type tiltak bør ha

reguleringsplan og området som det skal tas ut masser frå blir regulert til arealføremålet råstoffutvinning.

Ein mineralressurs er ein ikkje-fornybar naturressurs som berre kan takast ut der den finst naturleg. Det er viktig at ressursane blir utnytta så optimalt som mogleg, det vil si både i volum og kvalitet.

Innanfor planområdet er pukkførekost Furnes¹, registrert i Noregs geologiske undersøking (NGU) sin ressursdatabase. Førekosten sin betyding som byggeråstoff er ikkje vurdert.

Ressurskartet viser at førekostområde er større enn det foreslegne planområdet. Drift av uttaket bør difor skje på ein slik måte at framtidig utviding av masseuttaket ikkje blir avgrensa.

Driften vil skje på en slik måte at framtidig utviding av masseuttaket ikke blir avgrenset.

Beskriving av ressursane

Plandokumenta må innehalde ei beskriving av ressursane som skal utvinnast og ein vurdering av om ressursane er egna til det føremålet dei planleggast brukt til. Samtidig bør det sannsynleggjerast at det finst et ressursgrunnlag i området og eit estimert totalt volum, saman med antatt årleg uttak for å estimere levetid. Ei sannsynleggjering vil innebere ei vurdering av eventuelle kvalitetsvariasjonar, bruksområde og marknad på kort og lang sikt.

DMF forventar at det gjerast greie for dei geologiske strukturane i området som vil ha betydning for utforminga av uttaksområdet og rammar som reguleringsplanen skal ta vare på. Dette kan omfatte oppsprekkingsgrad, sprekkane sitt strøk/fall og diskontinuitetar (sprekkesonar) i bergarten med tanke på korleis reguleringsplanen skal legge til rette for eit forsvarleg og føremålstenleg uttak av ressursane i førekomsten.

Det er drift i området, forekomsten er egnet til formålene. Totalvolum og årlig uttak vil bli gitt.

De geologiske strukturenes betydning for driften skal vurderes.

Generelt om forholdet mellom minerallova og plan- og bygningslova

Drift, sikring og avslutning av masseuttak blir regulert av minerallova med forskrifter og gjennom eventuelle vilkår sett av DMF. Driftsplan for masseuttaket skal godkjennast av DMF i samband med tildeling av driftskonsesjon. Driftsplanen skal som eit minimum oppfylle krava som følgjer av DMF sin rettleiing for driftsplan, revidert mars 2021. Sjå vår «*Driftsplanveileder – fast fjell*» for meir informasjon:

<https://www.dirmin.no/driftsplanveileder>

Tiltakshavar skal i tillegg retta seg etter andre krav, føresegn og retningsliner gitt i medhald av anna lovverk, medrekna føresegner i reguleringsplanen.

Arealavklaringa for masseuttaket blir fastsett i reguleringsplanen, og gjennom reguleringsføresegna kan det blant anna settast ytre grenser for uttaket, tidsavgrensing og etterbruk. Føremålet med reguleringsføresegna bør gå klart fram i planskildringa.

Driftsplanen er vurdert av direktoratet, og sendt på høring.

Formålet av reguleringsplanen vil gå fram av planbeskrivelsen.

Reguleringsføresegner bør ikkje bli gjeve på ein slik måte at dei bind opp drifta og avslutninga av masseuttaket. Reguleringsføresegner må gjennom ein ny behandling ved behov for endring, eventuelt at tiltakshavar søker om dispensasjon frå føresegn som er i konflikt med driftsplanen. Eit masseuttak har ofte eit livsløp som går over fleire tiår. Ein driftsplan er eit dynamisk verktøy for tiltakshavar, og skal kunne endrast i takt med laupande bergfaglige vurderingar og andre driftsrelaterte forhold. Vesentlege endringar av driftsplanen skal godkjennast av DMF.

En vil søke å gi reguleringsbestemmelsene en form som ikke binder opp driften og avslutningen av masseuttaket.

Konsesjonsplikt etter minerallova

Samla uttak på meir enn 10 000 m³ masse, samt eitkvart uttak av naturstein krev konsesjon før drift kan starte, jf. minerallova § 43. Søknad skal sendast til DMF, og aktuelle partar og lokale myndigheiter vil bli høyrde før konsesjon eventuelt blir gjeve.

DMF har motteke konsesjonssøknad for uttaket, men behandlingsprosessen har blitt stoppa i påvente av at arbeidet med ny reguleringsplan har kome så langt at forhold omkring kulturminne og naturmangfald er avklart.

DMF rår til at forholdet til minerallova blir teke inn i reguleringsføresegna, på følgjande eller liknande måte: «Drift skal skje i samsvar med føresegner i minerallova med gjeldande forskrifter, samt i vilkår i løyve etter lova. Direktoratet for mineralforvaltning er myndigheit etter lova.»

Bestemmelsene vil bli utformet som anvist av direktoratet.

Sikring og skjerming

Masseuttak med bratte skrentar kan utgjere ein fare for omgjevnadene. Den som driv masseuttak som blir omfatta av minerallova er ansvarleg for å sikre uttaksområdet. Det er difor viktig at det i reguleringsplanen blir sett av tilstrekkeleg areal for sikringstiltak, og for tilsyn og vedlikehald av desse.

Dersom det er naudsynt må det leggjast opp til skjerming av sjølve uttaksområdet. Ein bør unngå innsyn frå bustader og ferdselsårer der dette er mogleg. Ein vegetasjonsskjerm kan bidra til å redusere påverknad frå støy og støv, og i tillegg ha ein estetisk funksjon.

Vi rår til at skjermingstiltak ikkje blir lagt oppå, men ved sidan av uttaksområdet, da det ikkje skal skje uttak i områder som er sett av til skjermingstiltak.

Det vil bli lagt opp til at skjerming og sikringstiltak kan legges i tilstøtende LNF-område.

Etterbruk

DMF rår at etterbruk av uttaksområdet blir regulert gjennom føresegn til arealføremålet råstoffutvinning på følgende, eller tilsvarende måte: «*Etter avslutta uttak og opprydding skal, skal arealet settast i stand til arealbruken (skogbruk). Arealføremålet skal ved avslutta istandsettingsarbeid endrast frå råstoffutvinning til (LNFR – skogbruk).*»

Bestemmelsene vil bli utformet som anvist av direktoratet.

5.5 Salmar Farming AS

SalMar Farming ønsker å komme med uttalelse relatert til nærhet mellom Furneset masseuttak og vår sjølokaltet på Furneset, beliggende 600 meter fra masseuttaket.

1. Bassenger for slamhåndtering.

Vi ser av forslaget til reguleringsbestemmelser at avrenning fra uttaksområdet skal føres via slambasseng. Vi forventer at dette tiltaket vil eliminere utslipp av vann fra anlegget som er forurenset med silt og slam, som igjen kan medføre risiko for redusert gjellehelse for fisken vi har på Furneset. Vi forventer videre at det vil være etablerte rutiner for å vedlikeholde og etterse at slambassenget fungerer med ønsket effekt i driftsperioden. Videre at fritt støv holdes på et akseptabelt nivå. Ref. veileder:

<https://www.statsforvalteren.no/contentassets/227288a34d844b3594a82d7ac86b93f8/m-1136-2018-miljoveileder-for-pukkverk.pdf>

2. Risiko for utslipp av uønskede mineraler.

Vi er kjent med at visse typer anlegg for uttak av bergmineraler har medført at uønskede mengder mineraler/metaller har forurenset vannkilder. Vi har begrenset kunnskap om hvilke risikoer som er forbundet med uttak av masse på Furneset, og hvilke mineralsammensetninger som er i området. Vi forventer at tiltakshaver utfører de nødvendige vurderinger i forhold til dette.

3. Risiko for støy, trykkbølger og vibrasjoner i forbindelse med sprenging.

Det er kjent at fisk kan være sårbar i forbindelse med sprenging av fjell. Vi har ikke kjennskap til hvilken påvirkning dette kan ha på fisken vi har stående på Furneset. Vi forventer at tiltakshaver gjennomfører en faglig vurdering av risiko forbundet med sprenging opp imot akvakulturanlegget, og gjør de nødvendige tilpasninger for å eliminere denne risiko.

Planene medfører ikke vesentlige endringer fra dagens situasjon. Utslipp styres av forurensningsforskriften. Trykkbølger og vibrasjoner reduseres ved at driften kommer lenger vekk fra sjø. Drift i området var etablert før sjølokaliteten på Furneset.